

<b>ОҢТҮСТИК-QAZAOSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>	
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		47 / 11 18 беттің 1 беті
«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар		

## **ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР**

Пәннің атауы: «Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі»

Пән коды: BPKZh 3303

ББ атауы мен коды: 6B10116 «Педиатрия»

Оқу сағаттары/кредиттер саны: 150/5

Курс және оқу семестрі: 3/6

Тәжірибелік (семинар) сабактар көлемі: 2

Шымкент, 2024 ж

<b>ОҢТҮСТИК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b>	<b>47 / 11</b>
<b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>18 беттің 2 беті</b>

Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар пәннің жұмыс оку жоспарына (силлабус) сәйкес әзірленді және кафедра отырысында талқыланды

Хаттама: № 10 « 31 » 05 2024 ж.

Кафедра менгерушісі, м.ғ.д., профессор Бекмурзаева Э.К. бекеу

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b>	47 / 11
<b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	18 беттің 3 беті

## №1 тәжірибелік сабак

- Тақырып №1:** Қантүзу жүйесінде патологиясы бар науқастарды зерттеу әдістері. Диагностикалық мәні. Қантүзу жүйесінде патологиясы бар науқастардың шағымы, сұрастыру. Қантүзу жүйесін физикалді зерттеу әдістерінің мәліметтері. Жалпы қарау, көкбауырды пальпациялау және перкуссиялау әдісі. Лимфа түйіндерінің пальпациясы.
- Мақсаты:** Білім алушыларға қан жасау жүйесі ауруларымен ауыратын науқастарды тексеру принциптерін (негізгі және қосымша шағымдары, сұрастыру, жалпы тексеру, өмір және ауру анамнезінің ерекшеліктері, лимфа түйіндерін пальпациялау, көкбауырды пальпациялау және перкуссиялауды) үйрету.

### 3. Оқу мақсаттары:

#### Білім алушылар білуі керек:

- Қан жасау жүйесінің анатомиялық-физиологиялық құрылышы.
- Қан жүйесінің гистофизиологиясы.
- Қанның негізгі физикалық-химиялық қасиеттері.

#### Білім алушылар білуі керек:

- Өмір мен ауру туралы шағымдар мен анамнез жинау кезінде сұрақтарды дұрыс құрастыру.
- Науқастармен сенімді қарым-қатынас орнату.
- Қан түзу жүйесінің патологиясы бар науқастың жалпы жағдайын бағалаңыз.

#### 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- Қан түзу жүйесі ауруларымен ауыратын науқастардың негізгі шағымдары қандай?
- Қан түзу жүйесі ауруларының негізгі объективті өзгерістері қандай?
- Көкбауырды пальпациялау және перкуссиялау қандай ақпаратты береді?
- Лимфа түйіндерін пальпациялау қалай жүргізіледі?
- Диагностика үшін қандай зертханалық зерттеулер қолданылады?
- Лимфа түйіндерін ультрадыбыстық зерттеу қандай ақпаратты береді?

#### Ситуациялық тапсырмалар:

- 45 жастағы әйел жалпы әлсіздікке, тез шаршағыштыққа, физикалық жүктеме кезіндегі ентігүге, жиі бас айналуға шағымдарымен дәрігерге қаралды. Қарап тексергенде: терісі бозарған, тырнақтары сынғыш, шаштары құрғақ. Жалпы қан анализінде: гемоглобин – 85 г/л; эритроциттер -  $3,2 \times 10^12/\text{л}$ , түстік көрсеткіш -0,7. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:
- Ер адам 62 жаста, терапевттің кеңесінде тұрақты шаршағыштыққа, бас айналуға, тәбетінің төмендеуіне, ауыздың құрғауына шағымданады. Қарап тексергенде: тері жамылғылары аздал сарғайған, тілі лакталған. Жалпы қан анализінде: гемоглобин 70 г/л, эритроциттер -  $2,5 \times 10^12/\text{л}$ , түстік көрсеткіш -1,2; макроцитоз, гиперхромия. Биохимиялық талдауда: билирубин деңгейінің жоғарылауы. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:

<b>ОҢТҮСТИК-ОАЗАОСТАН MEDISINA AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы»	47 / 11
«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	18 беттің 4 беті

3. Эйел 30 жаста, жүргенде ентігүе, жалпы әлсіздікке, жұмыс қабілетінің төмендеуіне шағымданып дәрігерге қаралды. Анамнезінен: жақында вирустық инфекциямен ауырған. Қарап тексергенде: терісі бозғылт, тахикардия 110 рет минутына. Жалпы қан анализінде: гемоглобин 95 г/л, эритроциттер –  $2,9 \times 10^12/\text{л}$ , ретикулоциттер – 0,5. Сүйек кемігін талдау: эритроидты жасушалар санының төмендеуі. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:

4. 40 жастағы эйел жалпы әлсіздікке, бас айналуға, физикалық жүктеме кезіндегі ентігүе, тырнақтарының сынғыштығына шағымдарымен дәрігерге қаралды. Анамнезінен 7 күннен астам созылатын етеккірінің ауыр екені белгілі. Қан анализінің нәтижесі: гемоглобин – 85 г/л; эритроциттер –  $3,2 \times 10^12/\text{л}$ ; түстік көрсеткіш -0,7; сарысудағы темір - 5 мкмоль/л. Бұл жағдайда анемияның себептерін көрсетіңіз:

**5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиялары:** тәжірибелік сабактың тақырыбын талқылау, жағдайлық есептерді шешу, тәжірибелік дағдыларды менгеру және жүзеге асыру.

**6. Бағалау әдістері/технологиялары:** Ауызша сұрауды тексеру паралы, тәжірибелік дағдыларды тексеру паралы. Ауру тарихының есебін толттыру және қорғау.

**7. Әдебиет:** силлабустың соңында көрсетілген негізгі, қосымша

**8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):**

#### Тест сұрақтары:

1. Қанның ұю процесі қалай жүреді?
2. Тіс, мұрын және ішектің қан кетуіне не себеп болады?
3. Лимфа түйіндерін пальпациялау қандай ақпаратты береді?
4. Науқастарды жалпы тексеру кезінде неге көніл бөлу керек?
5. Қанның қызыл жасушаларының төмендеуінің негізгі себептері қандай екенін білесіз?

#### Тест сұрақтары:

1. Түстік көрсеткішінің дұрыс анықтамалары:
  - a. эритроциттердің гемоглобинмен қанығу дәрежесі
  - b. гемоглобин деңгейінің жоғарылауы немесе төмендеуі
  - c. лейкоциттер жасушаларының көбеюі немесе азауы
  - d. эритроциттердің көбеюі немесе азауы
  - e. эритроциттердің көбеюі, гемоглобин деңгейінің төмендеуі
2. Қан түзу мүшелерінің аурулары кезінде пальпация қажет емес:
  - a. бұлшықеттер
  - b. лимфа түйіндері
  - c. бауыр
  - d. омыртқа және жалпақ сүйектер
  - e. көкбауыр
3. Курлов бойынша көкбауыр өлшемдері:
  - a. 6-8 см x 4-6 см
  - b. 3-5 см x 2-4 см
  - c. 4-6 см x 2-4 см

<b>ОҢТҮСТИК-QAZOQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b>	47 / 11
<b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	18 беттің 5 беті

- г. 8-10 мм x 6-8 мм  
 е. 10-12мм x 8-10мм
4. Эйелдердегі эритроциттер нормасындағы эритроциттердің мөлшері:  
 а. 3,4 – 5,0 x 1012 /л  
 б. 1,0 – 3,0 x 1012 /л  
 в. 2,0 – 5,0 x 1012 /л  
 г. 1,0 – 2,5 x 1012 /л  
 е. 2,5 – 5,5 x 1012 /л
5. Ерлердегі эритроциттердің қалыпты саны:  
 а. 4,0 – 5,6 x 1012 /л  
 б. 3,0 – 4,8 x 1012 /л  
 в. 1,0 – 3,0 x 1012 /л  
 г. 1,0 – 2,5 x 1012 /л  
 е. 2,5 – 5,5 x 1012 /л
6. Тромбоциттердің қалыпты саны:  
 а. 180 – 320 x 109 /л  
 б. 50,0 – 180,0 x 109 /л  
 в. 250,0 – 400,0 x 109 /л  
 г. 350,0 – 450,0 x 109 /л  
 е. 150,0 – 200 x 109 /л
7. Тромбоциттер санының артуы дегеніміз:  
 а. тромбоцитоз  
 б. тромбопатия  
 в. тромбопения  
 г. тромбоэмболия  
 е. тромбоцитопениялық пурпурा
8. Тромбоциттер санының азаюы дегеніміз:  
 А. тромбоцитопения  
 б. тромбоцитопатия  
 в. тромбоцитоз  
 г. тромбоэмболия  
 е. тромбоцитопениялық пурпурा
9. «Тромбоцитопения» дегеніміз:  
 а. тромбоциттер санының төмендеуі  
 б. тромбоциттердің гипофункциясы  
 в. тромбоциттер санының жоғарылауы  
 г. тромбоциттердің гиперфункциясы  
 е. тромбоциттер мен қызыл қан жасушаларының санының төмендеуі
10. Қандағы лейкоциттер санының жоғарылауы:  
 а. лейкоцитоз  
 б. лейкопения  
 в. цитопения  
 г. панцитопения  
 е. цитопения, лейкоплакия
11. В12 тапшылықты анемияға тән зертханалық белгіні көрсетіңіз:  
 А. жоғары түстік көрсеткіш  
 Б. тромбоцитоз

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b> <b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>47 / 11</b> <b>18 беттің 6 беті</b>

C. лейкоцитоз  
 Г. эритроциттердің шөгү жылдамдығының жоғарылауы  
 Е. лимфоцитоз

12. Жедел лейкоздың субстраты:

- A. лейкоздық бласт жасушалары
- Б. лейкозды жетілетін жасушалар
- С. жетілген лейкоз жасушалары
- Г. жетілмеген лейкоз жасушалары
- Е. плазмалық жасушалар

13. Жедел лейкоз – бұл неден пайда болатын ісік:

- А. сүйек кемігі
- Б. лимфа түйіндерінің гемопоэтикалық тіндері
- С. бауырдың ретикулоэндотелий ұлпасы
- Г. көкбауырдың ретикулоэндотелий ұлпасы
- Е. бауырдың эндотелий ұлпасы

14. В-12 витаминінің сінүіне қажетті факторды көрсетініз:

- а. гастромукопротеин
- б. тұз қышқылы
- с. гастрин
- д. пепсин
- е. фолий қышқылы

15. Жедел лейкоз кезіндегі анемияның жиі кездесетін себебін атаңыз?

- а. сүйек кемігінде эритроциттердің түзілуін бұзу
- б. сүйек кемігінде лейкоциттердің түзілуін бұзу
- с. эритропоэтин өндірісінің бұзылуы
- г. темірдің мальабсорбциясы
- е. сүйек кемігінде тромбоциттер түзілуінің бұзылуы

16. Қандағы тромбоциттердің қалыпты саны:

- А. 180 – 320 x 10<sup>9</sup> /л
- В. 50.0 – 180.0 x 10<sup>9</sup> /л
- С. 250.0 – 400.0 x 10<sup>9</sup> /л
- Д. 350.0 – 450.0 x 10<sup>9</sup> /л
- Е. 150,0 – 200,0 x 10<sup>9</sup> /л

17. Қандағы тромбоциттер санының көбеюі қалай аталады?

- А. тромбоцитоз
- Б. лейкоцитоз
- С. пойкилоцитоз
- Д. анизоцитоз
- Е. эритроцитоз

18. «Тромбоцитопения» дегеніміз:

- А. тромбоциттер санының төмендеуі
- Б. тромбоциттердің гипофункциясы
- С. қандағы тромбоциттер санының артуы
- Д. тромбоциттердің гиперфункциясы
- Е. эритроциттер санының азауы

19. Қандағы лейкоциттер санының көбеюі қалай аталады?

- А. лейкоцитоз

<b>ОҢТҮСТИК-ОАЗАОСТАН MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b>	<b>47 / 11</b>
<b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>18 беттің 7 беті</b>

- B. эритроцитоз  
C. лимфоцитоз  
D. тромбоцитоз  
E. анизоцитоз
20. Қандағы лейкоциттер санының азауы қалай аталады?
- A. лейкопения  
B. эритропения  
C. лимфопения  
D. лимфоцитоз  
E. лейкоцитоз

## №2 тәжірибелік сабак

**Тақырып №2.** Гематологиядағы жетекші клиникалық синдромдар (анемиялық, геморрагиялық және тромбоцитопениялық). Анемиялық, геморрагиялық және тромбоцитопениялық синдромдардың дамуына әкелетін бейімділік факторлары мен себептері. Науқасты сұрастыру, шағымдары, анамнестикалық ерекшеліктері, тексеруі және объективті деректері. Қан түзуші жүйе органдарының ауруларының жетекші клиникалық синдромдарындағы зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері.

**2. Мақсаты:** Жетекші клиникалық анемиялық синдроммен танысу, себептерін, бейімді факторларын, клиникалық белгілерін білу және диагностика негіздерін білу, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерімен танысу, оларға диагностикалық түсінік беру. Білім алушыларды гематологиядағы жетекші клиникалық геморрагиялық және тромбоцитопениялық синдромдармен таныстыру, себептерін, клиникалық белгілерін және диагностика негіздерін білу, зертханалық және аспаптық зерттеу әдістерімен таныстыру, оларға диагностикалық түсінік беру.

### 3. Оқу мақсаттары:

#### Білім алушылар білуі керек:

1. Анемиялық синдромның даму механизмі.
2. Анемиялық синдромы бар науқастардың негізгі шағымдары.
3. Анемиялық синдромның даму себептері.
4. Геморрагиялық және тромбоцитопениялық синдромдардың даму механизмі.
5. Геморрагиялық және тромбоцитопениялық синдромдары бар науқастардың негізгі шағымдары.
6. Геморрагиялық және тромбоцитопениялық синдромдардың даму себептері.

#### Білім алушылар білуі керек:

1. Геморрагиялық және тромбоцитопениялық синдромы бар науқастарға сауалнама жүргізу.
2. Науқасты жалпы тексеруді жүргізу және геморрагиялық және тромбоцитопениялық синдромға тән жалпы статустың өзгерістерін анықтау.

<b>ОҢТҮСТИК-ОАЗАОСТАН MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b>	<b>47 / 11</b>
<b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>18 беттің 8 беті</b>

3. Геморрагиялық және тромбоцитопениялық синдромы бар науқастарды физикалық тексеруден өткізу.
4. Анемиялық синдромы бар науқастарға сауалнама жүргізу.
5. Науқасты жалпы тексеруді жүргізу және анемиялық синдромға тән жалпы статустың өзгерістерін анықтау.
6. Анемиялық синдромы бар науқастарды физикалық тексеруден өткізу.

#### **4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Анемияның дамуына әкелетін қандай бейімді факторларды білесіз?
2. Анемиялық синдромы бар науқастар қандай шағымдармен келеді?
3. Анемиялық синдромда қандай пальпацияланатын өзгерістерді анықтауға болады?
4. Анемиялық синдромның пайда болу себептері туралы не білесіз?
5. Анемиялық синдромның диагностикасында қандай зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері қолданылады?
6. Созылмалы лимфолейкозға әкелетін қандай бейімді факторларды білесіз?
7. Жедел лейкозбен ауыратын науқастар қандай шағымдармен келеді?
8. Созылмалы лимфолейкозда қандай пальпациялық өзгерістерді анықтауға болады?
9. Геморрагиялық васкулит дегеніміз не?
10. Геморрагиялық васкулиттің себептері қандай?
11. Геморрагиялық синдромның диагностикасында қандай зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері қолданылады?
12. Тромбоцитопениялық пурпурда дамуына әкелетін қандай бейімді факторларды білесіз?
13. Тромбоцитопениялық пурпурмен ауыратын науқастар қандай шағымдармен келеді?
14. Тромбоцитопениялық пурпурада қандай пальпациялық өзгерістерді анықтауға болады?
15. Тромбоцитопениялық пурпурда дегеніміз не?
16. Идиопатиялық тромбоцитоздың себептері туралы не білесіз?
17. Тромбоцитопениялық пурпурда диагнозында қандай зертханалық және аспаптық зерттеу әдістері қолданылады?

**5. Оқыту мен оқытудың әдістері/технологиялары:** тәжірибелік сабактың тақырыбын талқылау, жағдайлық есептерді шешу, тәжірибелік дағдыларды менгеру және жүзеге асыру.

**6. Бағалау әдістері/технологиялары** (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):

**7. Әдебиет:** силлабустың соңында көрсетілген негізгі, қосымша

**8. Бақылау**(сұрақтар, тесттер, тапсырмалар және т.б.):

#### **Сұрақтар:**

1. Анемиялық синдромға тән қандай объективті белгілерді білесіз?
2. Сүйек кемігінің регенерациялану дәрежесі бойынша анемияның қандай түрлерін білесіз?
3. Гемостаз бұзылыстарының қандай формаларын білесіз?
4. Анемиялық синдром дамуына әкелетін қандай бейімді факторларды білесіз?
5. Жедел лейкоздың қандай даму кезеңдерін білесіз?

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b>	<b>47 / 11</b>
<b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>18 беттің 9 беті</b>

6. Сүйек кемігінің регенерациялану дәрежесі бойынша анемияның қандай түрлерін білесіз?
7. Геморрагиялық васкулит дегеніміз не?
8. Лимфоидты сарқылу дегеніміз не?
9. Геморрагиялық васкулиттің дамуына әкелетін қандай бейімді факторларды білесіз?
10. Тромбоцитопениялық пурпурда дамуының қандай кезеңдерін білесіз?
11. Сүйек кемігінің регенерациялану дәрежесі бойынша анемияның қандай түрлерін білесіз?
12. Тромбоцитопениялық пурпурда дегеніміз не?
13. Тромбоцитопения дегеніміз не?
14. Тромбоцитопениялық пурпурда дамуына әкелетін қандай бейімді факторларды білесіз?

### **Ситуациялық тапсырмалар:**

1. Ауруханаға 52 жастағы науқас әйел түсті. Ауыр әлсіздікке шағымданады, бас айналу, аз физикалық күш салумен ентігу, сынғыш тырнақтар, шаштың түсүі. Тәбеттің төмендеуі. Ұйқы сақталады. Науқас тіпті дәретханаға бару үшін төсектен түру киынға соғады. Ол бейтаныс адамдардың көзінше төсек жапқышты қолдануға ұллады (палатада тағы төрт науқас бар), сондықтан ол «шыдамды болуга» тырысады. Төсектегі позиция белсенді. Бойы 165 см, салмағы 86 кг. Терісі және көрінетін шырышты қабаттары бозарған, шаштары түтіккен, сынғыш тырнақтар. Тыныс алу жиілігі 20 мин., пульс 76 мин., ырғақты. АҚ 110/70 мм. сын. бағ.
2. 52 жастағы науқас ауруханаға жатқызылды. Екі жыл бұрын науқасқа операция жасалған айқын тыртықты деформацияға байланысты асқазан резекциясы жасалған. Шамамен бір ай бұрын науқаста бірте-бірте ауыр әлсіздік пайда болды, басы айнала бастады, ол емханаға барып, ауруханаға жатқызылды. Емдеу кезінде, әл-ауқат айтартықтай жақсарды, бірақ науқас қүйзеліске түсіп, жазылудан қорқады, өйткені оған емделмей-ақ үй жағдайында жағдайы бірден нашарлайтын сияқты. Жағдайы қанағаттанарлық, бойы 172 см, салмағы 71 кг, дene қызыу 36,6°C, іші жұмсақ, ауырсынусыз, пульс 76 рет/мин, АҚҚ 130/85 мм. сын. бағ.
3. 46 жастағы әйел жалпы әлсіздікке, бас айналуға, физикалық жүктеме кезіндегі ентігүе, шаштың тусуіне және тырнақтарының сынғыштығына шағымдарымен дәрігерге қаралды. Анамнезінен 8 қуннен астам созылатын етеккірінің ауыр екені белгілі. Қан анализінің нәтижесі: гемоглобин – 83 г/л; эритроциттер –  $3,1 \times 1012/\text{л}$ ; түстік көрсеткіш - 0,6; сарысудағы темір - 5 мкмоль/л. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:
4. Ер адам 55 жаста тұрақты шаршағыштыққа, ентігүе, арықтауға шағымданып жалпы тәжірибелік дәрігерге қаралды. Қарау кезінде мыналар байқалады: терінің және шырышты қабаттардың бозаруы. Анамнезінен: қышқылдығы төмен созылмалы гастрит. Жалпы қан анализінде: гемоглобин – 88 г/л; эритроциттер –  $3,4 \times 1012/\text{л}$ ; түстік көрсеткіш - 0,6; сарысудағы темір - 5 мкмоль/л; ферритин-7 нг/мл. Қосымша ақпараттық зерттеу әдісін атаңыз:

<b>ОҢТҮСТИК-ОАЗАОСТАН MEDISINA AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы»	47 / 11
«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	18 беттің 10 беті

5. 30 жастағы әйел қатты әлсіздікке (төсектен тұра алмайды), қалтырауға, қатты тершендікке, жұтынған кезде ауыз қуысы мен тамақтың ауырсынуына шағымданады. Объективті: терісі бозғылт, ылғалды, көп мөлшерде геморрагиялық бөртпелер. Ауыз қуысының шырышты қабатында және таңдай бадамша бездерінде ірінді-некротикалық өзгерістер байқалады. Т – 39,20С, пульс – 98/1 мин, АҚ 110/60 мм.сын.бағ., тыныс алу жиілігі – 22 мин., қанда НЬ 90 г/л, лейкоциттер – 26 x 109, ЭТЖ – 40 мм/сағ. Науқаста он жақта бұғана асты катетері бар. Стернальды пункция тағайындалды. Күтілетін нәтиже?

6. Ауруханаға 21 жастағы науқас әйел түсті. Тез шаршау, салмақ жоғалту, дene температурасының субфебрильді деңгейге дейін жоғарылауы, тері астындағы қан кетулерге бейімділік, ауыз және тамақ аймағында қатты ауырсыну. Жұтыну кезінде ауырсынудың салдарынан тамақ ішу қыны. Тәбет сақталғанымен, тағамның дәмінің жоқтығын атап өтеді. Аяқ-қолдарда бірнеше ұсақ тері астына қан құйылулар бар. Ауыз және жұтқыншактың шырышты қабаттары гиперемияланған, ұстағанда қан кетеді, қызыл иекте ойық жара бар, тілі жабынды, бадамша бездерінде ірінді жабын бар. Температура 37,3°C. Пульс 88 рет. мин. сапасы қанағаттанарлық, АҚ 120/80 мм.сын.бағ. Тыныс алу жиілігі минутына 18.

7.32 жастағы науқас әйел идиопатиялық тромбоцитопениялық пурпурға диагнозымен бір жылдан бері бақылауда. Тромбоциттер саны 80-ден 130 x 10<sup>9</sup>/л -ға дейін ауытқиды. Соңғы уақытта антибиотиктерге тәзімді дene қызуы (38°C дейін) және қол буындарында ауырсыну пайда болды. Қарап тексергенде мойын және қолтық асты лимфа түйіндерінің ұлғаюы, гемоглобин деңгейінің 90 г/л дейін төмендеуі, Вассерман реакциясы оң. Жүйелі қызыл жегінің (ЖЖК) бар екендігі туралы болжам бар. Бұл жағдайда қандай симптом бул диагнозды болжауға мүмкіндік береді?

8. Бөлімшеге 19 жастағы әйел, мұрыннан қан кетуге, бетіндегі, денесі мен аяқ-колындағы әртүрлі мөлшердегі және жастағы көгерулерге шағымдарымен түсті.

Ауру анамнезінен осы ауру басталғанға дейін екі апта бұрын субфебрильді температурамен жедел респираторлы вирусты инфекциямен ауырғаны белгілі.

Соңғы 3 күнде теріде нүктеден экхимозға дейін қан құйылулар пайда болды, қан кетулер саны көбеюде. Тұсken құні – мұрыннан ұзак қан кету. Жедел жәрдем бөлмесінде баланы тексерген дәрігер геморрагиялық ваксулит деген диагноз қойды.

Тұсken кезде қыздың жағдайы ауыр тері геморрагиялық синдромына және мұрыннан қан кетуге байланысты ауыр болды. Бетінің, дененің және аяқ-қолдарының терісінде диаметрі 0,5-тен 2,0 см-ге дейін болатын әртүрлі жастағы көп мөлшерде петехиалды бөртпе, экхимоздар анықталады. Ауыз қуысының шырышты қабатында көптеген петехиялар бар. Мұрын жолдарында қанға малынған дымқыл тампондар бар. Жатыр мойны және қолтық асты топтарының шеткі лимфа түйіндері шағын, ауырсынусыз, қозғалмалы. Тыныс алу өкпенің барлық бөліктерінде біркелкі жүзеге асырылады; сырыл дыбыстары жоқ. Жүрек қызметі қанағаттанарлық, пульсі минутына 105 рет. 1 мин. АҚ 95/60 мм.сын.бағ. Іші жұмсақ, ауырсынусыз. Бауыр мен көкбауыр пальпацияланбайды.

**Тест сұрақтары:**

<b>ОҢТҮСТИК-ОАЗАОСТАН MEDISINA AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b> <b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>47 / 11</b> <b>18 беттің 11 беті</b>

1. 27 жастағы әйел зәрдегі қанға, бел аймағындағы ауру сезіміне, аяқтарында бөртпелерге шағымданып ауруханаға түсті. Анамнезінен: ауру бронхитпен ауырғаннан кейін бір аптадан кейін жедел басталған. Қарап тексергенде мыналар анықталады: жіліншік терісінде айқын геморрагиялық бөртпе. Зәр анализінде: протеинурия 2 г/л, гематурия. Қандағы креатинин жоғарылайды. Бұл жағдайда ықтимал асқынуды көрсетіңіз:
- A. Жедел бүйрек жеткіліксіздігі
  - B. жедел жүрек жеткіліксіздігі
  - C. апластикалық анемия
  - D. В-12 тапшылықты анемия
  - E. аутоиммунды гемолитикалық анемия
2. 40 жастағы ер адам төменгі аяқ-қолдарының катты ісінуіне, жиі құлғін бөртпеге, жалпы әлсіздікке және тәуеліктік диурездің төмендеуіне шағымданып дәрігерге қаралды. Анамнезінде: созылмалы тонзиллит. Қан анализі: жалпы қан ақуызы төмендеген – 58 г/л; гипоальбуминемия, протеинурия-4 г/л; гематурия. Сіздің алдың ала диагнозының:
- A.геморрагиялық васкулит
  - B. апластикалық анемия
  - C. созылмалы миелолейкоз
  - D. созылмалы лимфоцитарлы лейкоз
  - E. аутоиммунды гемолитикалық анемия
3. 35 жастағы ер адам жалпы әлсіздікке, ентігуге, дене қызуының көтерілуіне шағымдарымен ауруханаға түсті. Осыдан екі апта бұрын ол вирустық инфекциямен ауырған. Қарап тексергенде: терісі бозарған, склера сарғайған, орташа тахикардия. Қан анализі: гемоглобин 90 г/л; ретикулоциттер 20%; тұра емес билирубин – 70 мкмоль/л. Кумбс сывнамасы он. Сіздің алдың ала диагнозының:
- A. аутоиммунды гемолитикалық анемия
  - B. апластикалық анемия
  - C. созылмалы лимфоцитарлық лейкоз
  - D. созылмалы миелолейкоз
  - E. В-12 тапшылықты анемия
4. 28 жастағы ер адам кенеттен әлсіздікке, ентігуге, жүрек соғуына шағымдарымен ауруханаға түсті. Науқас 2 апта бұрын антибиотик ішкен. Қараша кезіндегі мыналар байқалады: склера мен терінің сарғаюы, тахикардия. Қан анализі: гемоглобин – 60 г/л; ретикулоциттер - 18%; жалпы билирубин 55 мкмоль/л; жанама - 50 мкмоль/л; Кумбс сывнамасы он. Бұл жағдайдың себебін атаңыз:
- A. дәрілік индукциялық аутоиммунды гемолитикалық анемия
  - B. апластикалық анемия
  - C. В-12 тапшылықты анемия
  - D. созылмалы лимфоцитарлы лейкоз
  - E. Созылмалы миелолейкоз
5. Ер адам 35 жаста, терапевтке ауыр әлсіздікке, бас айналуға, физикалық жүктеме кезіндегі ентігуге, денеде себепсіз көгерулердің пайда болуына шағымданып келді. Қарап тексергенде: терісі бозғылт, терісінде көптеген петехиялар мен экхимоздар бар. Жалпы

<b>OÝNTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>	
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b> <b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>		47 / 11 18 беттің 12 беті

қан анализінде: гемоглобин – 70 г/л; лейкоциттер –  $2,0 \times 10^9/\text{л}$ , тромбоциттер –  $20 \times 10^9/\text{л}$ , ретикулоциттер – 0,5%. Сіздің алдың ала диагнозының:

- A. апластикалық анемия
- B. идиопатиялық тромбоцитопениялық пурпурा
- C. аутоиммунды гемолитикалық анемия
- D. В-12 тапшылықты анемия
- E. Созылмалы миелолейкоз

6. 25 жастағы әйел дәрігерге себепсіз көгерулерге, мұрыннан жиі қан кетуге, қызыл иектің қан кетуінің күшеюіне шағымданып келді. Анамнезінде: 2 апта бұрын вирустық инфекциямен ауырған. Қарап тексергенде: дене және аяқ терісінде көптеген петехиялар мен экхимоздар. АК-110/70 мм.сын.бағ., пульс-76 рет минутына. Қан анализі: тромбоциттер- $20 \times 10^9/\text{л}$ , гемоглобин-130 г/л, лейкоциттер $\times 10^9/\text{л}$ . Сіздің алдың ала диагнозының:

- A. идиопатиялық тромбоцитопениялық пурпурा
- B. апластикалық анемия
- C. аутоиммунды гемолитикалық анемия
- D. В-12 тапшылықты анемия
- E. Созылмалы миелолейкоз

7. 44 жастағы ер адамның жалпы қан анализінде мынадай өзгерістер анықталды: гемоглобин – 85 г/л, эритроциттер –  $2,9 \times 10^12/\text{л}$ , лейкоциттер –  $3,7 \times 10^9/\text{л}$ , эритроциттердің шөгү жылдамдығы – 52 мм/сағ, тромбоциттер – 5 × 19. Дәрігер қосымша тексеруге жіберді. Диагнозды нақтылау үшін ақпараттық зерттеу әдісін атаңыз:

- A. стернальды пункциясы
- B. асқазанның эндоскопиясы
- C. лимфа түйіндерінің пункциясы
- D. нәжістің жасырын қанын тексеру
- E. қан сарысындағы темірді анықтау

8. 47 жастағы ер адам тері жамылғысында өздігінен қан құйылуға, мұрыннан қан кетуге, қатты әлсіздікке шағымданып ауруханаға түсті. Анамнезінде созылмалы аурулар жоқ. Қарап тексергенде: төменгі аяқтарында көп реттік экхимоздар, шырышты қабаттарда ұсак қан кетулер. Қан анализі: тромбоциттер -  $11 \times 10^9/\text{л}$ , гемоглобин - 118 г/л, эритроциттердің шөгү жылдамдығы - 16 мм/сағ; лейкоциттер -  $4 \times 10^9/\text{л}$ . Ақпараттық диагностикалық әдісті көрсетіңіз:

- A. сүйек кемігін зерттеу
- B. асқазанды эндоскопиялық зерттеу
- C. лимфа түйіндерінің пункциясы
- D. нәжістің жасырын қанын тексеру
- E. қандағы ферритинді анықтау

9. 28 жастағы ер адам дәрігер қабылдаудында тәбетінің төмендеуіне, жүріс-тұрыстың тұрақсыздығына, жалпы әлсіздікке шағымданады. Қарап тексергенде: тері және шырышты қабаттары бозарған. Қан анализінде анықталды: гемоглобин 70 г/л, макроцитоз, Жоли денелері; эритроциттер –  $1,9 \times 10^12/\text{л}$ , түстік көрсеткіш – 1,3. Сүйек кемігінде: гемо遵义ңінде мегалобластикалық түрі анықталды. Сіздің алдың ала диагнозының:

- A. В-12 тапшылықты анемия
- B. темір тапшылығы анемиясы

<b>OÝNTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b> <b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>47 / 11</b> <b>18 беттің 13 беті</b>

- C. жедел лейкоз  
D. созылмалы лимфоцитарлы лейкоз  
E. гемолитикалық анемия
10. 42 жастағы әйел шаршаудың күшеюіне, бас айналуына, шаштың түсіне, тырнақтардың сынғыштығына шағымдарымен дәрігерге қаралды. Анамнезінен: жатыр миомасы және меноррагия. Қан анализінде: гемоглобин – 80 г/л, гипохромия, микроэритроцитоз анықталды. Сіздің алдын ала диагнозыңыз:
- A. темір тапшылықты анемия  
B. В-12 тапшылықты анемия  
C. орақ жасушалы анемия  
D. апластикалық анемия  
E. тұқым қуалайтын сфероцитоз
11. Әйел 42 жаста, дәрігердің қабылдауында дене қызының көтерілуіне, қызыл иектің және мұрынның жиі қан кетуіне, лимфа түйіндерінің ұлғауына, жалпы әлсіздікке шағымданады. Қарап тексергенде: тері жамылғылары мен шырышты қабаттары бозарған, тері астына қан кетулер бар. Қан анализінде перифериялық қанда анемия, тромбоцитопения, бластоз белгілері анықталды. Бұл зертханалық сурет тән патологиялық жағдайды көрсетіңіз:
- A. жедел лейкоз  
B. созылмалы миелолейкоз  
C. темір тапшылығы анемиясы  
D. В-12 тапшылықты анемия  
E. апластикалық анемия
12. 18 жастағы науқас әйел дәрігерге келеді, жатыр мойны лимфа түйіндерінің ұлғауына және ауыр әлсіздікке шағымданады. Қан анализі сүйек кемігінде панцитопения мен жоғары бластозды көрсетеді (78%), миелопероксидазаға реакция «теріс». Сіздің алдын ала диагнозыңыз:
- A. жедел лимфоцитарлық лейкоз  
B. созылмалы миелолейкоз  
C. В-12 тапшылықты анемия  
D. апластикалық анемия  
E. гемолитикалық анемия
13. 25 жастағы ер адам қатты әлсіздікке, бас айналуға, физикалық жүктеме кезіндегі ентігуге, денеде себепсіз көгерулердің пайда болуына шағымданып дәрігерге қаралды. Қан анализінде: эритроциттер –  $1,8 \times 10^{12}/\text{л}$ , гемоглобин – 36 г/л, түсті көрсеткіш – 0,9, лейкоциттер –  $1,6 \times 10^9/\text{л}$ , тромбоциттер –  $5,0 \times 10^9/\text{л}$ . Сіздің алдын ала диагнозыңыз:
- A. апластикалық анемия  
B. гемолитикалық анемия  
C. В-12 тапшылықты анемия  
D. темір тапшылықты анемия  
E. тромбоцитопениялық пурпурा
14. 65 жастағы ер адам жалпы әлсіздікке, шаршағыштыққа, тершендікке, соңғы 3 айда 5 кг салмақ жоғалтуға шағымданып дәрігерге қаралды. Қарап тексергенде: терісі бозарған, мойын және қолтық асты лимфа түйіндері ұлғайған (2 см-ге дейін), орташа спленомегалия. Жалпы қан анализінде: лейкоциттер –  $55 \times 10^9/\text{л}$ , лимфоциттер – 80%, гемоглобин – 100 г/л, тромбоциттер –  $150 \times 10^9/\text{л}$ . Сіздің алдын ала диагнозыңыз:
- A. созылмалы лимфолейкоз

<b>OÝNTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>	
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b> <b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>		47 / 11 18 беттің 14 беті

B. созылмалы миелолейкоз

C. апластикалық анемия

D. гемолитикалық анемия

E. тұқым қуалайтын сфероцитоз

15. 62 жастағы әйел сол жақ қабырға астындағы ауырлық сезіміне және мезгіл-мезгіл мұрыннан қан кетуге шағымданып дәрігерге қаралды. Қарап тексергенде анықталды: айқын спленомегалия. Зертханалық мәліметтер: лейкоциттер –  $95 \times 10^9/\text{л}$ , лимфоциттер – 92%, гемоглобин – 88 г/л, тромбоциттер –  $90 \times 10^9/\text{л}$ . Қан биохимиясы: ЛДГ жоғарылаған, билирубин қалыпты. Спленомегалия мен тромбоцитопенияның себептерін атаңыз:

A. созылмалы лимфолейкоз

B. созылмалы миелолейкоз

C. тұқым қуалайтын сфероцитоз

D. апластикалық анемия

E. аутоиммунды гемолитикалық анемия

16. 68 жастағы әйел тез шаршағыштыққа, тұнде тершендікке, іштің ауырсынуына, арықтауға шағымдарымен ауруханаға түсті. Анамнезінен созылмалы лимфолейкоз диагнозы 3 жыл бұрын қойылғаны, химиотерапия жүргізілгені, науқас ремиссияда екені белгілі. Қарап тексергенде мыналар байқалады: қолтық асты және мойын лимфа түйіндерінің ұлғаюы, спленомегалия. Зертханалық мәліметтер: лейкоциттер –  $150 \times 10^9/\text{л}$ , лимфоциттер – 85%, гемоглобин – 95 г/л, тромбоциттер –  $120 \times 10^9/\text{л}$ , ЛДГ – жоғарылаған. Бұл жағдайда аурудың қайталану белгілерін көрсетіңіз:

A. лимфа түйіндерінің ұлғаюы, спленомегалия және ЛДГ деңгейінің жоғарылауы

B. бауыр ұлғайған, шаршағыштық күшейген

C. тұнгі тершендік, гемоглобин деңгейінің төмендеуі

D. іштің ауыруы, тромбоциттер деңгейінің төмендеуі

E. салмақ жоғалту

17. Ер адам 55 жаста, дәрігердің қабылдаудында жиі респираторлық инфекцияларға, жатыр мойны лимфа түйіндерінің ұлғаюына, соңғы 2 айда 4 кг салмақ жоғалуына шағымданады. Зертханалық мәліметтер: лейкоциттер –  $60 \times 10^9/\text{л}$ , лимфоциттер – 85%, гемоглобин – 130 г/л, тромбоциттер –  $150 \times 10^9/\text{л}$ . Әрі қарай тексеру кезінде герпес вирусына антиденелер, сонымен қатар кеудедегі лимфа түйіндерінің ұлғаюы анықталды. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:

A. инфекциялық асқынудары бар созылмалы лимфолейкоз

B. созылмалы миелолейкоз

C. тұқым қуалайтын сфероцитоз

D. апластикалық анемия

E. аутоиммунды гемолитикалық анемия

18. 63 жастағы әйел жалпы әлсіздікке, лимфа түйіндерінің ұлғаюына шағымданып ауруханаға түсті. Зертханалық қан анализі: лейкоциттер –  $130 \times 10^9/\text{л}$ , лимфоциттер – 90%, гемоглобин – 95 г/л, тромбоциттер –  $110 \times 10^9/\text{л}$ , ЛДГ – айтарлықтай жоғарылауы байқалады. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:

A. созылмалы лимфоцитарлық лейкоз

B. созылмалы миелолейкоз

C. апластикалық анемия

D. жедел лейкоз

E. аутоиммунды гемолитикалық анемия

19. Белгіленген спленомегалия тән белгі болып табылады:

<b>OÝNTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b>	<b>47 / 11</b>
<b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>18 беттің 15 беті</b>

- A. созылмалы миелолейкоз
- B. созылмалы лимфолейкоз
- C. В-12 тапшылықты анемия
- D. жедел лейкоз
- E. аутоиммунды гемолитикалық анемия

20. Созылмалы лимфолейкозбен ауыратын 70 жастағы әйел, аурудың айқын белгілері болмағандықтан, бақылау режимінде емделуде. Кезекті тексеру кезінде мойын аймағындағы лимфа түйіндерінің ұлғаюы және жеңіл спленомегалия анықталды. Қан анализінде: лейкоциттер –  $50 \times 10^9/\text{л}$ , лимфоциттер – 88%, тромбоциттер –  $160 \times 10^9/\text{л}$ , гемоглобин – 130 г/л. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:

- A. симптомсыз созылмалы лимфоцитарлы лейкоз
- B. симптомсыз созылмалы миелолейкоз
- C. апластикалық анемия
- D. тұқым қуалайтын сфероцитоз
- E. аутоиммунды гемолитикалық анемия

21. 28 жастағы әйел, вегетариан, тез шаршағыштық, бас айналу, төменгі аяқ-қолдардағы ауырысны, әсіресе тұнгі уақытта шағымдарымен дәрігерге қаралды. Қарап тексергенде: терісі бозарған. Қан анализінде мегалобластикалық эритроциттер, В12 витаминінің төмен деңгейі және гомоцистеин деңгейінің жоғарылауы анықталды. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:

- A. В12 витаминінің жетіспеуінен дефицитті анемия
- B. апластикалық анемия
- C. темір тапшылығы анемиясы
- D. аутоиммунды гемолитикалық анемия
- E. тұқым қуалайтын сфероцитоз

22. Ер адам 55 жаста, терапевт консультациясында жалпы әлсіздікке, координацияның бұзылуына және төменгі және жоғарғы аяқ-қолдардағы ұю сезіміне шағымданады. Анамнезінде: асқазанның ойық жарасы, протонды сорғы тежегіштерін ұзақ уақыт қолдану. Қан анализінде мегалобластикалық анемия және В12 витаминінің жетіспеушілігі анықталды. В12 витамині тапшылығының себебін көрсетіңіз:

- A. В12 витаминінің тапшылығы протонды помпа ингибиторларын ұзақ уақыт қолданудан туындауы мүмкін.
- B. В12 витаминінің жетіспеушілігі психоэмоционалды стресстен туындауы мүмкін.
- C. В12 витаминінің тапшылығы созылмалы қабыну үрдісінен туындауы мүмкін.
- D. В12 витаминінің тапшылығы фолий қышқылының жетіспеушілігінен туындауы мүмкін.
- E. В12 витаминінің жетіспеушілігі ішек дисбактериозынан туындауы мүмкін

23. Әйел 50 жаста, терапевттің кеңесінде тұрақты шаршағыштық сезіміне, ұйқының бұзылуына, депрессиялық көніл-күйге шағымданады. Анамнезінен: науқаста асқазан-ішек аурулары жоқ, диетаны қатаң сақтамайды. Қан анализінде: макроцитарлық эритроциттері бар анемия және В12 витаминінің төмен деңгейі анықталды. В12 витамині тапшылығының себебін көрсетіңіз:

- A. асқазанның шырышты қабығының функциясының төмендеуіне байланысты ішектің сіңуінің бұзылуы
- B. Д витаминінің жетіспеушілігінен ішектің малъабсорбциясы
- C. Дәрілік заттарды ұзақ уақыт қолданғанда ішектің сіңуінің бұзылуы

<b>ОҢТҮСТИК-ОАЗАОСТАН MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b>	<b>47 / 11</b>
<b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>18 беттің 16 беті</b>

- D. темір тапшылығына байланысты ішектің сіңуінің бұзылуы
- E. фолий қышқылының тапшылығына байланысты ішек мальабсорбциясы
24. Әйел 34 жаста, жүктілігі 14 апта, жалпы шаршағыштыққа, бас айналуына, жиі бас ауруына шағымданып дәрігерге қаралды. Қарап тексергенде: терісі бозарған, тахикардия 98 рет минутына, гемоглобин деңгейі 90 г/л дейін төмендеген, эритроциттер мөлшері қалыпты, сарысудағы фолий мөлшері төмендеген. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:
- A. фолий тапшылығы анемиясы
  - B. темір тапшылығы анемиясы
  - C. апластикалық анемия
  - D. аутоиммунды гемолитикалық анемия
  - E. тұқым қуалайтын сфероцитоз
25. Әйел 25 жаста, дәрігердің қабылдауында жалпы шаршағыштыққа, бас ауруына шағымданады. Қан анализінде: гемоглобин деңгейі 95 г/л, ферритин деңгейі төмендеген, В-12 витаминінің деңгейі қалыпты, фолий деңгейі төмендеген. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:
- A. фолий тапшылығы анемиясы
  - B. темір тапшылығы анемиясы
  - C. апластикалық анемия
  - D. аутоиммунды гемолитикалық анемия
  - E. тұқым қуалайтын сфероцитоз
26. Науқас 68 жаста, дәрігердің қабылдауында жалпы әлсіздікке, бас айналуға, тәбетінің төмендеуіне шағымданады. Анамнезінде: созылмалы гастрит және протонды помпа ингибиторларын үнемі қолдану. Қан анализінде: гемоглобин деңгейі 88 г/л, эритроциттер мөлшері қалыпты, фолий деңгейі төмендеген. Сіздің алдың ала диагнозыңыз:
- A. фолий тапшылығы анемиясы
  - B. темір тапшылығы анемиясы
  - C. аутоиммунды гемолитикалық анемия
  - D. апластикалық анемия
  - E. B-12 тапшылықты анемия
27. Үйқысыздық пен депрессиямен ауыратын 30 жастагы әйелді тексергенде қанында фолий қышқылының тапшылығы анықталды. Фолий қышқылының ағза үшін маңыздылығын көрсетіңіз:
- A. ДНҚ синтезінде және жүйке жүйесінің қалыпты қызметінде шешуші рөл атқарады.
  - B. сүйек кемігінде эритроциттердің тұзілуіне қатысады
  - C. ішекте B-12 витаминінің тұзілуіне қатысады
  - D. денеде стресс гормондарын өндіруге ықпал етеді
  - E. бауыр мен бүйректің дұрыс жұмыс істеуі үшін маңызды
28. Теміртапшылықты анемияны және гем синтезінің бұзылуымен байланысты анемияларды диагностикалау үшін негізгі дифференциалды диагностикалық белгі болып табылады:
- A. сарысудағы темір мөлшері
  - B. сарысудағы фолий қышқылының мөлшері
  - C. қан сарысуындағы гемоглобин мөлшері
  - D. қан сарысуындағы лейкоциттердің мөлшері
  - E. қан сарысуындағы лимфоциттердің мөлшері
29. Фуникулярлы миелоздың даму себебін көрсетіңіз?

<b>ОҢТҮСТИК-ОАЗАОСТАН MEDISINA AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b> <b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>47 / 11</b> <b>18 беттің 17 беті</b>

- A. Метилмалон қышқылының алмасуының бұзылуы  
 B. Фолий қышқылының алмасуының бұзылуы  
 C. арахидон қышқылының алмасуының бұзылуы  
 D. янтарь қышқылының алмасуының бұзылуы  
 E. амин қышқылы алмасуының бұзылуы
30. 45 жастағы ер адам 3 жыл бұрын асқазан резекциясымен ауырған. Қан анализінде: қандағы эритроциттердің мөлшері  $2,0 \times 1012/\text{л}$ ; гемоглобин – 85 г/л; Түстік көрсеткіш – 1,27. Эритропоэздегі бұл өзгеріске қандай витаминнің сіңуінің бұзылуы себеп болды:
- A. В12  
 B. С.  
 C. РР.  
 D. А  
 E. В6
31. 29 жастағы ер адам, дәрігер қабылдауда аяқтың парестезиясына және жүріс тұрақсыздығына, тез шаршағыштыққа, бас айналуға, тәменгі аяғындағы ауру сезіміне шағымданады. В-12 тапшылықты анемияның бұл белгілері мыналармен байланысты:
- A. фуникулярлы миелоз  
 B. гипокалиемия  
 C. Алкогольдік энцефалопатиямен  
 D. цереброваскулярлық бұзылыстың қалдық әсері  
 E. Тәменгі аяқ артерияларының э.ангиопатиясы
32. Жедел лейкоздың болуын растайтын негізгі диагностикалық әдіс:
- A. сүйек кемігін зерттеу  
 B. Клиникалық қан анализі  
 C. Құрсақ қуысының УДЗ  
 D. эхоэнцефалография  
 E. электрокардиография
33. Теміртапшылықты анемия кезіндегі тілдің өзіне тән өзгерістерін атанаңыз?
- A. папиллярлық атрофия  
 B. таңқурай тілі  
 C. лакталған тіл  
 D. географиялық тіл  
 E. тілдегі тіс белгілері
34. «Коагулопатиялар»:
- A. Гомеостаздың плазмалық байланысының бұзылуымен байланысты  
 B. Тамырлардың закымдалуымен байланысты  
 C. тромбоциттердің гомеостаз байланысының бұзылуымен байланысты  
 D. гомеостаздың тамырлы байланысының бұзылуымен байланысты  
 E. дәрі қабылдаумен байланысты
35. РАИ класификациясы бойынша созылмалы лимфолейкоздың үшінші сатысына қандағы тән белгілерді атанаңыз?
- A. лимфоцитоз және анемия  
 B. лейкоцитоз және эритроцитоз  
 C. лейкоцитоз және эритропения  
 D. тромбоцитоз және лейкопения  
 E. эритроцитоз және тромбоцитопения

<b>ОҢТҮСТИК-ОАЗАОСТАН MEDISINA AKADEMIASY</b> «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
<b>«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы</b> <b>«Балалардың патологиядағы қан және лимфа жүйесі» пәні бойынша тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</b>	<b>47 / 11</b> <b>18 беттің 18 беті</b>

36. Жедел лейкоз кезіндегі гепатосplenомегалия қандай көріністің көрінісі болып табылады?

- A. гиперпластикалық синдром
- B. геморрагиялық синдром
- C. инфекциялық асқынулар
- D. анемиялық синдром
- E. sideropenic синдромы

37. Әйел 45 жаста, терапевттің кеңесіне жалпы әлсіздікке, бас айналуға, физикалық жүктеме кезіндегі ентігүе шағымданады. Қарau кезінде терінің бозаруы, тахикардия байқалады. Қан анализінде гемоглобин деңгейінің 95 г/л дейін төмендеуі, сарысудағы темір деңгейінің 5 мкмоль/л дейін төмендеуі, ферритин деңгейінің төмендігі байқалады. Сіздің алдың ала синдромының:

- A. сидоропениялық синдром
- B. тромбоцитопениялық синдром
- C. геморрагиялық синдром
- D. анемиялық синдром
- E. цитопениялық синдром

38. 22 жастағы ер адам жалпы шаршағыштыққа, тырнақтардың сынғыштығына, шаштың түсіне, жиі бас ауруына шағымданып дәрігерге қаралды. Зерттеулер қандағы темір деңгейінің төмендеуін және басқа микроэлементтердің қалыпты деңгейін анықтады.

Сіздің алдың ала синдромының:

- A. сидоропениялық синдром
- B. цитопениялық синдром
- C. анемиялық синдром
- D. тромбоцитопениялық синдром
- E. геморрагиялық синдром

39. 60 жастағы науқастың қан анализінде гемоглобин мен темір деңгейінің төмендеуі, сонымен қатар трансферрин деңгейінің жоғарылауы анықталды. Темір тапшылығы деңгейін бағалау үшін қосымша диагностикалық тестті атаңыз:

- A. Ферритин деңгейін анықтау, эндоскопиялық зерттеу
- B. темір деңгейін анықтау, рентгендік зерттеу
- C. Фолий қышқылы сынағы, абдоминальды ультрадыбыстық зерттеу
- D. гемоглобин деңгейін бағалау, мидың МРТ
- E. В-12 деңгейін талдау, КТ

40. Ер адам 30 жаста, дәрігер қабылдаудында жалпы әлсіздікке, жүрек соғысының жиілеуіне, несептің қара түсті бөлінуіне шағымданады. Анамнезінен бірнеше күн бұрын қызыу көтеріліп, инфекциялық аурумен ауырғанын айтады. Қан анализінде билирубин мен ретикулоциттер деңгейінің жоғарылауы, сондай-ақ гемоглобин деңгейінің төмендеуі анықталды. Қан микроскопиясы сфероциттердің көрсетеді. Сіздің алдың ала диагнозының:

- A. аутоиммунды гемолитикалық анемия
- B. В-12 тапшылықты анемия
- C. тромбоцитопениялық пурпуралық
- D. темір тапшылығы анемиясы
- E. геморрагиялық васкулит